

Η Παναγία μεσίτρια και βοηθός των ανθρώπων: Η ισχύς των πρεσβειών της

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η Παναγία επιβλέπει από ψηλά με συμπόνια ως «*υπέρμαχος στρατηγός*» το ποίμνιο που δεινοπαθεί από φανερές ή αφανείς επιθέσεις των εχθρών και κυρίως του παλαιού τυράννου, του πονηρού, κατά τη γραφή του αγίου Φιλοθέου Κοκκίνου. Η μεσιτεία της είναι το υπέρλογο εκείνο μέσο που όχι μόνο τιμά το ανθρώπινο γένος, αλλά και το ενισχύει, αφού το απαλλάσσει από την κυριαρχία του αιτίου των κακών έξεων και συνηθειών. Οι πιστοί δέονται στην Θεοτόκο να καταστείλει τα πάθη της ψυχής τους και να απολεπτύνει σταδιακά το νέφος της σάρκας, το παχύ και γεώδες αυτό προκάλυμμα. Ζητούν ακόμη να ενδυναμώνει τις νοερές κινήσεις και ενέργειες της ψυχής τους και να τις προσανατολίζει προς το αιώνιο και πρωτότυπο κάλλος.

[panman8r2](#) or type unknown

Συχνά η απροθυμία της ανθρώπινης φύσεως και η νωθρότητα της διάνοιας καθιστούν τον άνθρωπο ράθυμο στην αρετή, που απαιτεί κόπο. Στην κατάκτηση της αρετής παρεμβάλλονται εμπόδια και αδιέξοδα. Γι' αυτό στην πρώτη εμφάνισή τους ο πιστός καταφεύγει στην Θεοτόκο που δεν παύει να αγαπά και να φροντίζει τους ανθρώπους ως φιλόστοργη Μητέρα. Έτσι μεταβιβάζει τις ευεργεσίες της προς όλους αδιακρίτως και τους προστατεύει από τους πειρασμούς και τους κινδύνους. Ο Ιωσήφ Υμνογράφος ομιλεί ποιητικά για την ακοίμητη πρεσβεία της Θεοτόκου προς τον Θεό, που καθαρίζει τα πάθη της ψυχής με τις ιερές μεσιτείες της, δωρίζοντας παράλληλα και σωτήρια εγρήγορση για την εκπλήρωση του θελήματος του Θεού.

Είναι τόσο πολλές οι θλίψεις, οι συμφορές του βίου και οι πειρασμοί που κυκλώνουν από παντού τον πιστό, ώστε αναζητά την «κραταιά σκέπη» της Παναγίας και ζητά προστασία, κάνοντας έκκληση προς αυτήν: *«Διά σπλάχνα ελέους σου, Παρθένε, μη παρίδης σεμνή ποντούμενόν με σάλω βιοτικών κυμάτων, αλλά δίδου μοι χείρα βοηθείας καταπονουμένω κακώσεσι του βίου»*. Στον αγώνα του ενάντια στο κακό ο πιστός καταπονείται ανελέητα από τις ορμές των παθών, από τα βέλη του πονηρού και από τις επαναστάσεις της σάρκας. Γι' αυτό ζητά συνεργό και βοηθό του την Παναγία, ώστε να καταστείλει τις σαρκικές εκρήξεις και να αποτρέψει την κυριαρχία και επικράτηση του υλικού φρονήματος που γεννά την αμαρτία.

Ο πιστός επικαλείται επίσης και την άμεση παρουσία του Θεού Πατέρα από τον οποίο ζητά να του δωρίσει *«γρήγορον νουν, σώφρονα λογισμόν και καρδίαν νήφουσαν»*. Έτσι η προσωπική άσκηση συμβαδίζει με τη θεία αντίληψη. Ο πιστός δεν στηρίζεται στις δικές του δυνάμεις, αλλά περισσότερο στη βοήθεια του Θεού στον οποίο και προσφέρει όλη του την ύπαρξη, όπως έπραξαν οι άγιοι της Εκκλησίας, και κυρίως η Παναγία.

Οι πρεσβείες της Θεοτόκου στηρίζουν τον άνθρωπο μπροστά στους πειρασμούς και τη δύναμη του κακού. Ο άγιος Ιωάννης Δαμασκηνός εκτιμά ότι ο ανθρώπινος βίος θα ήταν αβίωτος, εάν οι πιστοί δεν είχαν την Παναγία *«συνόμιλόν τους και μόνην επί γης καταλελειμμένην παρηγορίαν»*.

Αν κάποιος επιθυμεί να πορευθεί προς τον Δεσπότη όλων, τον Θεό ή να ζητήσει συγγνώμη για τα παραπτώματά του, τότε στο πρόσωπο της Παναγίας θα βρει το χειραγωγό που θα τον οδηγήσει προς αυτόν. Η Θεοτόκος, λόγω της εγγύτητάς της προς τον Θεόν και της κοινής καταγωγής της με το ανθρώπινο γένος, γίνεται διαρκώς η μεσίτρια που συμφιλιώνει το πλάσμα με τον Πλάστη. Με τις πρεσβείες της χορηγεί στους πιστούς την εκπλήρωση των αιτημάτων τους. Και αν είναι υποχρέωση των τέκνων να αποδίδουν σεβασμό και τιμή στους κατά σάρκα γεννήτορες, ποιά ανταμοιβή θα ήταν αντάξια της Παναγίας που είναι η αιτία της

πνευματικής γεννήσεως, ενηλικιώσεως, εμπλουτισμού και θεώσεώς τους;

Με δεδομένη την υπαιτιότητα του ιδίου του ανθρώπου για την πτώση του και την αμαύρωση του «κατ' εικόνα», είναι φανερό ότι ο ίδιος δεν θα μπορούσε να ανακόψει την πορεία του προς τον όλεθρο. Αυτήν την καταλυτική πτώση του γένους διαπίστωνε με θλίψη και συμπόνια η Παρθένος και αναζητούσε το αντίρροπο φάρμακο για ένα τόσο μεγάλο πάθος. Διέγινωσε ότι μόνο μία κατεύθυνση υπήρχε· η ολοκληρωτική στροφή της προς τον Θεό και η μεσιτεία της για όλο το ανθρώπινο γένος. Κατά συνέπεια έγινε πρέσβειρα των ανθρώπων με τη δική της βούληση *«ζητούσα όπως πιθανώς και γνησίως ομιλήσει Θεώ»*.

Η Θεοτόκος με τη συνεκτική δύναμη, το θεάνθρωπο υιό της που έφερε στους μητρικούς της κόλπους, γίνεται ενοποιός χώρα που συγκρατεί και ενώνει. Αγκαλιάζει όλους τους ανθρώπους, συγκεντρώνει τους διασκορπισμένους και τους συμφιλιώνει μεταξύ τους και με τον Θεό, όπως ακριβώς το κέντρο του κύκλου όλες τις διερχόμενες ευθείες. Η Παναγία γίνεται η κοινή εστία, το θεμέλιο βάθρο και η απaráμιλλη πηγή των υπερφυσικών χαρισμάτων, από τα οποία αντλεί πλούσια η νοερή και λογική φύση χωρίς όμως να μπορεί να υπερβεί την τελειότητα εκείνης.

Η Παναγία ως μέση μεταξύ δύο ιστορικών κόσμων, προ και μετά Χριστόν, μεσίτευσε όχι μόνο μεταξύ αυτών των δύο, αλλά και μεταξύ του Θεού και όλου του ανθρώπινου γένους. Η θέση της στο μυστήριο της θείας οικονομίας της έδωσε το προνόμιο να συνδέει μόνη αυτή το ανθρώπινο με το θείο. Έτσι κατέστησε τον Θεό Υιό ανθρώπου και ανέδειξε τους ανθρώπους σε υιούς του Θεού, γράφει ο άγιος Γρηγόριος Παλαμάς. Από αυτή τη θεία ιδιότητά της εκπορεύεται ο ρόλος της μεσιτείας και πρεσβείας της για τους ανθρώπους. Έκτοτε αναδύεται ως έμψυχο άγαλμα κάθε καλού, ως ζωντανή εικόνα κάθε αρετής, ως κοινωφελέστατη τιμή του ουρανού, της γης και των επείκεινα.

πηγή: Ευτυχίας Γιούλτση, *«Η Παναγία πρότυπο πνευματικής τελειώσεως»*, εκδ. Π. Πουρναρά – Θεσ/νίκη 2001, σ. 153-162